

EŻAMIJIET ANNWALI TAL-ISKOLA PRIMARJA 2010

Direttorat għal Kwalità u Standards fl-Edukazzjoni
Taqsima tal-Assessjar Edukattiv

IS-SITT SENA

STUDJI SOĊJALI

HIN: Siegħa

Isem : _____

Klassi : _____

A: Immarka t-tajbin billi taqta' sing:

1. F'Malta u Ghawdex l-ilsien Malti hu mitkellem:
  - (a) minn kulhadd
  - (b) mill-biċċa l-kbira tal-poplu
  - (ċ) fl-ibliet biss
2. L-iktar mod popolari kif nikkomunikaw bejnietna huwa:
  - (a) billi nilagħbu l-logħob flimkien
  - (b) bil-lingwa
  - (ċ) bit-telefon
3. Mod kif inwasslu messagg favur l-ambjent lill-oħrajn huwa billi:
  - (a) intellgħu xi *exhibition*
  - (b) nilagħbu dejjem f'xi grawnd mhux fit-triq
  - (ċ) noqogħdu attenti kif naqsmu t-triq

(marka 1 x 3 = 3 marki)

B: Semmi **mod wiehed** kif dawn li ġejjin jistgħu jikkomunikaw u jwasslu l-messagg tagħhom lill-oħrajn. Imxi skont l-eżempju.

Eżempju: Rita tixtieq turi rispett lejn il-habiba tagħha Sandra – **Rita tista' tispjega lil Sandra x'għamlu l-iskola meta darba Sandra kienet ma tiflahx u għalhekk ma marritx skola.**

1. Is-Sur Abela, għalliem tas-Sitt Sena, jixtieq juri lill-istudenti tiegħu kemm hu ikrah il-vandalizmu.

Is-Sur Abela jista' _____

(2 marki)

2. Peppi jixtieq juri lil habibu Mario kemm jiddejjaq meta jisimghu jitkellem pastaż.

Peppi jista' _____

(2 marki)

3. Is-Sindku u l-Kunsilliera jixtiequ ħafna li n-nies tar-raġal tagħhom iżommu iktar l-inda

Is-Sindku u l-Kunsilliera jistghu _____
 _____ (2 marki)

4. Bertu jixtieq iħajjar lil shabu jivvutawlu għax se johroġ għall-Kunsill tal-Istudenti.

Bertu jista' _____
 _____ (2 marki)

(total eżerċizzju B = 8 marki)

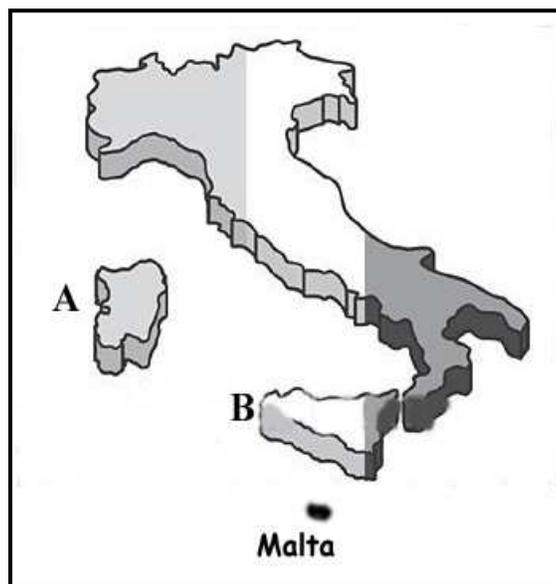
Ċ: Wieġeb billi tikteb VERU jew FALZ wara kull waħda:

		Veru jew Falz?
1	It-televixin u r-radju jiffurmaw parti mill- <i>mass media</i> .	
2	Permezz tal-gazzetti nistgħu nesprimu l-opinjoniġiet tagħna.	
3	Illum l-Internet sar wieħed mill-mezzi ta' komunikazzjoni li l-iktar jintużaw.	
4	Il-karozza tiffurma parti mill- <i>mass media</i> .	
5	Fil-Gżejjer Maltin tohroġ gazzetta waħda kuljum.	
6	F'Malta għandna gazzetti li johorġu darba fil-ġimgħa kull nhar ta' Hadd.	
7	F'Malta l-gazzetti johorġu l-iktar bil-Malti jew bl-Ingliż.	
8	Meta jkollu bżonn infittex xi informazzjoni, nista' nuża l-Internet.	

(marka 1 x 8 = 8 marki)

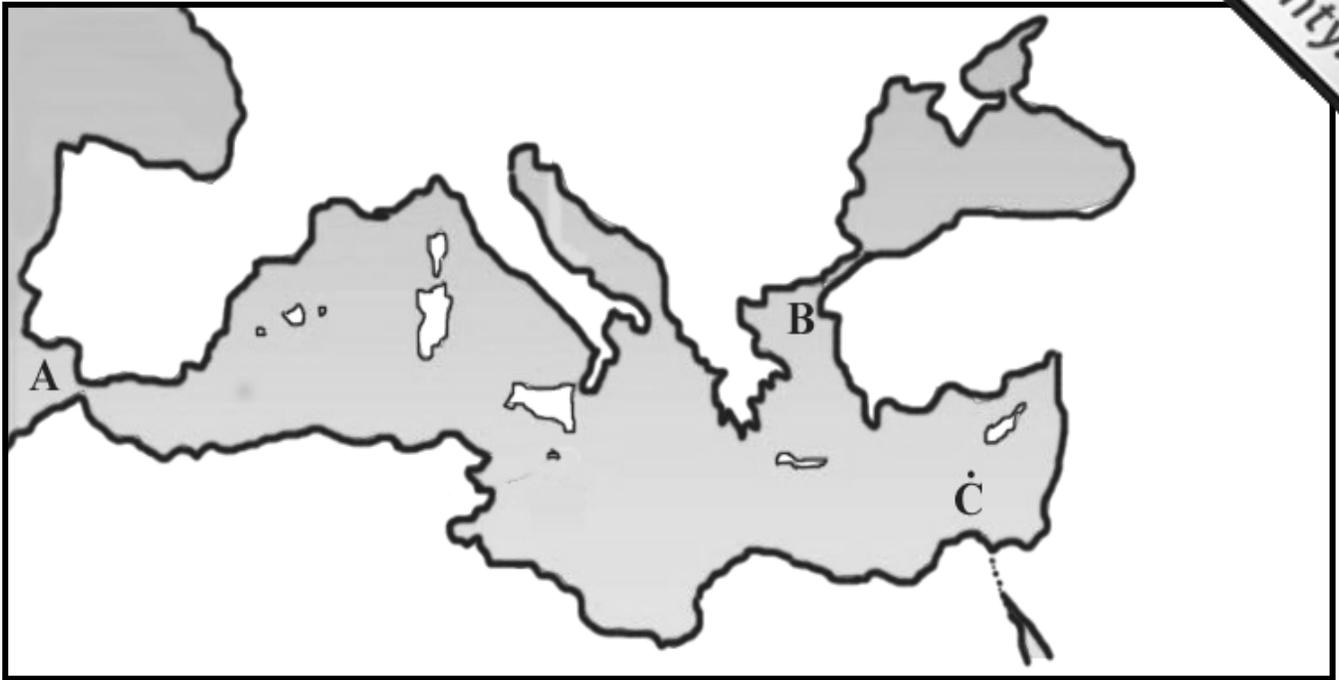
D: Hares lejn il-mappa. Minbarra Malta, fil-mappa jidher pajjiż kbir u żewġ gżejjer oħra. Wieġeb il-mistoqsijiet:

- X'jismu l-pajjiż li qed tara fil-mappa?
 _____ (2 marki)
- Agħti l-isem tal-gżira immarkata A fil-mappa:
 _____ (2 marki)
- Agħti l-isem tal-gżira immarkata B fil-mappa:
 _____ (2 marki)
- X'nifhmu biha l-kelma 'gżira'?
 _____ (2 marki)

(total eżerċizzju D = 8 marki)

E: Wieġeb bil-ġhajjnuna tal-mappa:

1. Fil-mappa jidher baħar importanti. X'jismu dan il-baħar? (2)
_____
2. A, B u Ċ huma tliet daħliet li minnhom tista' tidhol jew toħroġ minn dan il-baħar. Ikteb l-isem ta' dawn it-tliet daħliet: (2)
  - (i) _____ (2)
  - (ii) _____ (2)
  - (iii) _____ (2)
3. Fuq il-mappa, bil-bajro, aġġmel ċirku madwar il-gżira ta' Malta. (2)
4. Semmi ERBA' (4) pajjiżi (mhux gzejjer) li jmissu ma' dan il-baħar: (2)
  - (i) _____ (2)
  - (ii) _____ (2)
  - (iii) _____ (2)
  - (iv) _____ (2)

(total eżerċizzju E = 18-il marka)

F: Hares sew lejn dawn l-istampi:

Aqra:

Ritratt A jurina bini tipiku Malti lejn in-naħat tar-Rabat (Malta).

Ritratt B jurina sett ta' gherien lejn in-naħat tal-Aħrax tal-Mellieħa.

Aghmel sing taħt it-tajba:

1. F'Malta u Għawdex, biex nibnu xi bini bħal ta' ritratt A nużaw (it-tafal, iż-żonqor, il-franka, il-qawwi).
2. Il-gebel li minnu nbena il-bini ta' ritratt A ingieb minn (Sqallija, taħt il-baħar, barriera, ramla).
3. L-iktar gebla iebsa li nsibu f'Malta hija dik (tat-tafal, taż-żonqor, tal-franka, tas-safra).
4. L-għerien ta' ritratt B (ħaffruhom l-irġiel fl-antik, saru bil-kumpressur, kienu minn dejjem hemm, thaffru bil-qawwa tal-mewg tal-baħar).
5. Għar magħruf ħafna minħabba li fih insibu stalagmiti u stalaktiti huwa (Għar Dalam, Għar Mimdud, l-Għar iż-Żgħir, Għar l-Imdina).
6. Fil-bogħod f'ritratt B, fil-bogħod, tidher il-bajja tal-Għadira; bajja oħra kbira ħafna nsibuha lejn (ir-Rabat Malta, Għajn Tuffieħa, Wied iż-Żurrieq, in-Nadur Għawdex).

(2 marki x 6 = 12-il marka)

Ġ: Fl-istampa jidher għadam ġebli magħruf bħala 'fossili', li nstab ġewwa Għar Dalam. Wieġeb il-mistoqsijiet:

1. Fejn jinsab Għar Dalam?

_____ (marka 1)

2. X'jgħallmuna dwar l-istorja ta' Malta dawn il-fossili?

_____
_____
_____ (3 marki)

(total eżerċizzju Ġ = 4 marki)

G: Wieġeb bil-ġhajjnuna tal-istampi.

1. **Ritratt A** jurina l-Ipoġew ta' Hal Saflieni. Dan l-Ipoġew thaffer fi Żmien (il-Bronż, ir-Ram, il-Francizi, il-Kavallieri). (2)

2. Aqta' sing taħt iż-**ŻEWĠ** (2) kmamar li nistgħu naraw fl-Ipoġew ta' Hal Saflieni:

- IL-KAMRA TAS-SHAĦAR
- L-ORAKLU
- IL-KAMRA TAS-SIĠAR
- IS-SANCTA SANCTORUM
- IL-KAMRA L-GRIŻA. (2)

3. Kif nafu li l-Ipoġew kien post fejn jindifnu n-nies?

_____
_____ (2)

4. **Ritratt B** jurina d-daħla prinċipali għat-Tempji Megalitiċi ta' Hal Tarxien. Xi tfisser il-kelma **Megalitiċi**?

_____
_____ (2)

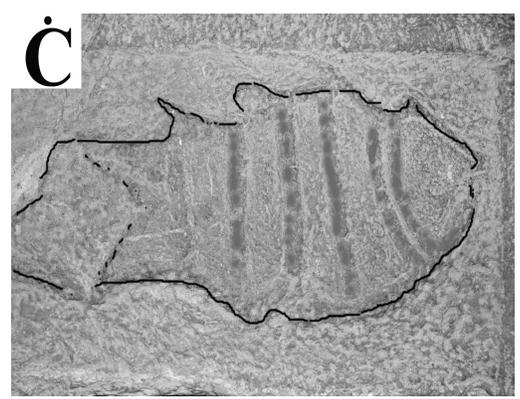

5. Aqta' sing taħt it-Tempji Megalitiċi. B'kollox hemm **TNEJN**.

IL-IMNAJDRA	VALLETTA	HAL KIRKOP	IR-ROTUNDA
L-IMDINA	IL-BIRGU	IĊ-ĊITTADELLA	HAGAAR QIM (2)

6. Semmi Tempji Megalitiċi importanti ħafna li għandna ġewwa Għawdex.
-
7. Fil-bini tat-Tempji Megalitiċi, ħafna bini sar bil-ġebbla tal-franka. Għaliex taħseb li ntużat ħafna il-kwalità ta' ġebbla?
-
8. Sir Temi Zammit mexxa x-xogħlijiet ta' taħfir, tiftix u skavi, kemm tal-Ipoġew ta' Ħal Saflieni kif ukoll tat-Tempji ta' Ħal Tarxien. Temi Zammit kien (raħħal, bennej, arkeologu, saċerdot). (2)
9. X'inhi d-differenza prinċipali bejn **TEMPJU** u **IPOĠEW**?
-
- (2)

10. **Ritratt Ċ** jurina ġebbla misjuba ġewwa tempju; fuq il-ġebbla tidher forma ta' ħuta mnaqqxa. Din il-ġebbla nstabet (Buġibba, Skorba, Haġar Qim, Għar Dalam). (2)
11. Il-ġebbla bil-ħuta mnaqqxa fuqha ta' ritratt Ċ, illum nistgħu narawha (fil-Buskett, ġewwa Ħal Saflieni, fil-Mużew tal-Arti, fil-Mużew tal-Arkeologija fil-Belt). (2)
12. L-aħħar perjodu tal-preistorja Maltija jissejjaħ **Żmien il-Bronż**. B'liema taħlita minn dawn li ġejjin tista' tagħmel il-bronż?
- (i) taħlita ta' deheb u fidda
  - (ii) taħlita ta' ram u landa
  - (iii) taħlita ta' ramel u żrar
  - (iv) taħlita ta' ram u deheb (2)

(total eżercizzju G = 24 marka)

GH: Aqra u wieġeb il-mistoqsijiet.

1. Fl-istampa jidher il-Gran Mastru li mexxa lill-Kavallieri u lill-Maltin fl-Assedju l-Kbir. X'kien jismu dal-Gran Mastru?

_____ (1)

2. Min attakka lil Malta fl-1565?

_____ (2)

3. Ikteb l-isem ta' wiehed mill-mexxejja tal-għedewwa tal-Maltin. _____ (2)

4. Semmi żewġ fortifikazzjonijiet li kellhom il-Kavallieri u l-Maltin matul dan l-Assedju.

(i) Fortifikazzjoni A:

_____ (2)

(ii) Fortifikazzjoni B:

_____ (2)

5. Aġhti raġuni waħda għala l-Maltin u l-Kavallieri ħargu rebbieħa fl-Assedju l-Kbir tal-1565.

_____
_____
_____ (3)

6. X'kienet tfixxer dir-rebħa tal-Kavallieri u l-Maltin fl-1565? (Ikteb tifsira waħda biss)

_____
_____
_____ (3)

(total eżerċizzju GH = 15-il marka)

TMIEM IL-KARTA